

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради PhD 16540
Інституту історії України НАН України
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії РИЧКА Юрій Володимирович, 1998 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2020 р. Київський столичний університет імені Бориса Грінченка за спеціальністю міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії (магістр), працює науковим співробітником відділу археографії Інституту архівознавства Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського НАН України, м. Київ, з 2025 р. до цього часу, виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Історія та археологія» за спеціальністю В 9 Історія та археологія (третій (освітньо-науковий) рівень).

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Інституту історії України Національної академії наук України № 30-од від 09 липня 2026 р. (рішення Вченої ради від 09 липня 2026, протокол № 7, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради -

Ігора ЖАЛОБИ, доктора історичних наук, професора, старшого наукового співробітника відділу історії міжнародних відносин і зовнішньої політики України ІУ НАН України;

Рецензентів:

Андрія МАРТИНОВА, доктор історичних наук, професора, провідного наукового співробітника відділу історії міжнародних відносин і зовнішньої політики України ІУ НАН України;

Оксани ІВАНЕНКО, докторки історичних наук, старшої наукової співробітниці відділу історії міжнародних відносин і зовнішньої політики України ІУ НАН України.

Офіційних опонентів:

Валентини ГОДЛЕВСЬКОЇ, докторки історичних наук, професорки, (доктор габілітований), доцентки Інституту політичних наук факультету соціальних наук Гданського університету / Valentyna Hodlevska, Associate Professor, Uniwersytet Gdański;

Ольги ІВАНИЦЬКОЇ, докторки історичних наук, професорки кафедри політології та державного управління Донецького національного університету імені Василя Стуса (м. Вінниця),

на засіданні «14» вересня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань В – «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» РИЧЦІ Юрію Володимировичу на підставі публічного захисту дисертації «Баскський національний «проект» в Іспанії (1890 – 2018 рр.): ідеологічні засади, практична реалізація, вплив на суспільно-політичне життя» за спеціальністю В 9 – «Історія та археологія».

Дисертацію виконано у відділі історії міжнародних відносин і зовнішньої політики України Інституту історії України Національної академії наук України, м. Київ.

Науковий керівник **ВІДНЯНСЬКИЙ** Степан Васильович доктор історичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії наук України. Інститут історії України НАН України, завідуючий відділу історії міжнародних відносин і зовнішньої політики України.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису українською мовою, який повністю відповідає вимогам до оформлення дисертації, затвердженим Наказом МОН України від 12.01.2017 р., № 40 та вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженому Постановою КМУ від 12.01.2022 р. № 44, а саме: щодо пунктів 6 і 7 – дисертація подана у вигляді спеціально підготовленого рукопису, виконана державною мовою, є кваліфікаційною науковою працею, виконаною особисто здобувачем, характеризується логічно об'єднаним змістом, має встановлену вимогами структуру: анотацію, вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел, має обґрунтовані висновки, здійснені здобувачем під час дослідження, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для вивчення національних рухів і регіонального самовизначення в країнах Південно-Західної Європи у XIX – XXI ст.

Наукова новизна результатів, отриманих особисто автором, полягає в наступному:

У дисертації вперше в історичній науці: здійснено перше в українській історіографії комплексне дослідження баскського національного «проекту» як цілісного суспільно-політичного феномену в хронологічних межах 1895-2018 рр., що охоплює ідеологічний, організаційний, культурний та інституційний виміри баскського націоналізму; реконструйовано механізми виживання баскських національних інститутів в умовах диктатури режиму Франко; висвітлено роль еміграційного уряду Euskadi та інституцій баскської діаспори у збереженні національної ідентичності; уточнено роль і значення Герніцького статуту 1979 р. та нормативно-правової бази баскської автономії як результату іспанського демократичного транзиту; характеристики суперечностей між автономістськими прагненнями Euskadi та конституційними рамками іспанської держави; оцінку ролі Католицької церкви та баскської мови (euskara) у формуванні та збереженні національної ідентичності басків в умовах франкістської диктатури. Дістали подальшого розвитку: Концепція феномена радикального баскського націоналізму та трансформації ETA від підпільного антифранкістського руху до терористичної організації та її мирного розпуску у 2018 р.; порівняльний аналіз баскського та каталонського регіоналізму як двох моделей субдержавного самовизначення в контексті іспанської держави-нації.

Здобувач має 5 наукових публікацій за темою дисертації, з них: 1 статтю у періодичних наукових виданнях інших держав, 1 розділ у колективній монографії і 3 статті у наукових фахових виданнях України:

1. Ричка Ю. Баскський націоналістичний рух в Іспанії (1895–2018): історіографія питання. *Український історичний журнал*. 2025. № 1. С. 203–214. DOI: <https://doi.org/10.15407/uhj2025.01.203> (категорії А, Web of Science Core Collection, (Q 2). Спеціальність: Історичні науки).

2. Ричка Ю. Баскський національний «проект» в Іспанії: націоналістичні ідеали, політико-економічні цілі та наслідки. *Сіверянський літопис*. 2025. № 1. С. 163–172. DOI: <https://doi.org/10.58407/litopis.250113> (категорії Б. Спеціальність: Історія та археологія).

3. Ричка Ю. Баскський націоналістичний рух в Іспанії франкістського періоду (1939–1975) // *Сіверянський літопис*. 2025. № 2. С. 54–62. DOI: <https://doi.org/10.58407/litopis.250206> (категорії Б. Спеціальність: Історія та археологія).

У дискусії взяли участь голова, рецензенти, офіційні опоненти. Зауваження відсутні.

Результати відкритого голосування:

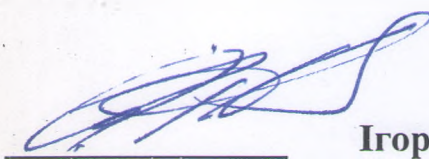
«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада PhD 16540 Інституту історії України Національної академії наук України присуджує РИЧЦІ Юрію Володимировичу ступінь доктора філософії з галузі знань В – «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» за спеціальністю В 9 – «Історія та археологія».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова
Разової спеціалізованої
вченої ради PhD 16540
Інституту історії України
Національної академії наук
України
доктор історичних наук,
професор

Ігор ЖАЛОБА

